EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.3.2021
COM(2021) 166 final

2021/0089 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1346 o odobritvi začasne podpore Helenski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Uredba Sveta (EU) 2020/672 (v nadaljnjem besedilu: uredba o instrumentu SURE) določa pravni okvir za zagotavljanje finančne pomoči Unije državam članicam, ki se zaradi izbruha COVID-19 soočajo z resnimi gospodarskimi motnjami ali jih takšne motnje resno ogrožajo. Podpora v okviru instrumenta SURE je v prvi vrsti namenjena financiranju shem skrajšanega delovnega časa ali podobnih ukrepov za zaščito zaposlenih in samozaposlenih, da se tako zmanjša obseg brezposelnosti in izgube dohodka, poleg tega pa tudi financiranju nekaterih ukrepov, povezanih z zdravjem, zlasti na delovnem mestu.

Svet je 25. septembra 2020 odobril finančno pomoč Grčiji, da bi lahko ta dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce in samozaposlene.

Grčija je 9. marca 2021 zaprosila za dodatno finančno pomoč Unije na podlagi uredbe o instrumentu SURE.

Komisija se je v skladu s členom 6(2) uredbe o instrumentu SURE posvetovala z grškimi organi, da bi preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih odhodkov, ki ga je povzročila pandemija COVID-19, neposredno povezano z ukrepi na področju trga dela. Povečani odhodki, v zvezi s katerimi je zaprošena dodatna finančna pomoč, se natančneje nanašajo na obstoječe ukrepe iz Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2020/1346:

(a) posebno nadomestilo za zaposlene v zasebnem sektorju, katerih pogodbe o zaposlitvi so bile začasno prekinjene. Ta ukrep je namenjen zaščiti zaposlitve v podjetjih, ki so svoje dejavnosti prenehala opravljati na podlagi javnega odloka ali pripadajo gospodarskim sektorjem, ki jih je izbruh COVID-19 močno prizadel, in se nanaša na zagotavljanje posebnega mesečnega dodatka v višini 534 EUR za zaposlene, katerih pogodbe o zaposlitvi so začasno prekinjene. Ukrep, ki je v veljavi od sredine marca 2020, je bil podaljšan do 31. marca 2021 za redno zaposlene in do 31. oktobra 2021 za sezonske delavce. V prihodnjih mesecih lahko pride do dodatnih podaljšanj v upravičenih gospodarskih sektorjih, katerih število se zmanjšuje. Predpogoj za upravičenost do sheme je, da delodajalec obdrži enako število zaposlenih (kar pomeni iste zaposlene) za obdobje, ki je enako obdobju, za katero je bila pogodba o zaposlitvi začasno prekinjena;

(b) državno financiranje prispevkov za socialno varnost zaposlenih, ki so upravičeni do posebnega dodatka iz točke (a). Predpogoj za upravičenost do sheme je, da delodajalec obdrži enako število zaposlenih (kar pomeni iste zaposlene) za obdobje, ki je enako obdobju, za katero je bila pogodba o zaposlitvi začasno prekinjena.

Grčija je Komisiji predložila ustrezne informacije.

Komisija glede na razpoložljiva dejstva predlaga Svetu, da sprejme izvedbeni sklep o odobritvi finančne pomoči Grčiji v skladu z uredbo o instrumentu SURE v podporo zgoraj navedenim ukrepom.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Ta predlog je v celoti skladen z Uredbo Sveta (EU) 2020/672, na podlagi katere je predložen.

Predlog dopolnjuje drug instrument prava Unije za zagotavljanje podpore državam članicam v izrednih razmerah, in sicer Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (Uredba (ES) št. 2012/2002). Uredba (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta, ki spreminja navedeni instrument, da bi se razširilo njegovo področje uporabe na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju in opredelile posebne dejavnosti, upravičene do financiranja, je bila sprejeta 30. marca.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je del sklopa ukrepov, pripravljenih v odziv na trenutno pandemijo COVID-19, kot je „naložbena pobuda v odziv na koronavirus“, in dopolnjuje druge instrumente, ki podpirajo zaposlovanje, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)/InvestEU. Z uporabo izposojanja in posojanja za podporo državam članicam v tem konkretnem primeru izbruha COVID-19 bi ta predlog zagotavljal drugo raven zaščite za financiranje shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, s čimer bi pomagal ohranjati delovna mesta ter s tem zaščititi zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za ta instrument je Uredba Sveta (EU) 2020/672.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlog je odziv na prošnjo države članice in odraža evropsko solidarnost z zagotavljanjem finančne pomoči Unije v obliki začasnih posojil državi članici, ki jo je prizadel izbruh COVID-19. Takšna finančna pomoč kot druga raven zaščite začasno podpira povečane javnofinančne odhodke držav članic za sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter jim pomaga ščititi delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti in izgube dohodka.

Podpora bo pomagala prizadetemu prebivalstvu in pripomogla k blažitvi neposrednih družbenih in gospodarskih posledic krize COVID-19.

- **Sorazmernost**

Predlog upošteva načelo sorazmernosti. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga, da bi ga Svet lahko pravočasno sprejel, posvetovanja z deležniki ni bilo mogoče izvesti.

- **Ocena učinka**

Zaradi nujnosti priprave predloga ocena učinka ni bila izvedena.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Komisija bi morala imeti možnost najema posojil na finančnih trgih z namenom nadaljnjega posojanja državi članici, ki zaprosi za finančno pomoč v okviru instrumenta SURE.

Poleg jamstev, ki jih dajo države članice, okvir vključuje tudi druge zaščitne ukrepe za zagotavljanje finančne trdnosti sheme, in sicer:

- strog in konservativen pristop k finančnemu upravljanju,
- oblikovanje posojilnega portfelja, ki omejuje tveganje koncentracije, letno izpostavljenost in čezmerno izpostavljenost do posameznih držav članic, hkrati pa zagotavlja, da se državam članicam, ki najbolj potrebujejo pomoč, lahko zagotovijo zadostna sredstva, ter
- možnosti obnovitve dolga.

2021/0089 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1346 o odobritvi začasne podpore Helenski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19[1] in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Po prošnji Grčije z dne 6. avgusta 2020 je Svet 25. septembra 2020 odobril finančno pomoč Grčiji v obliki posojila v višini največ 2 728 000 000 EUR z največjo povprečno zapadlostjo 15 let, da bi lahko slednja dopolnila svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce in samozaposlene.

(2) Posojilo je bilo namenjeno financiranju shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, ki jih je sprejela Grčija, kot so navedeni v Izvedbenem sklepu Sveta (EU) 2020/1346[2].

(3) Zaradi izbruha COVID-19 je še naprej imobiliziran znaten del delovne sile v Grčiji. To je ponovno privedlo do nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov Grčije v zvezi z ukrepi iz člena 3(a) in (b) Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1346.

(4) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Grčija v letih 2020 in 2021 uvedla za zajezitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, so imeli in imajo še vedno zelo močan vpliv na javne finance. Glede na napoved Komisije iz jeseni 2020 naj bi primanjkljaj in dolg sektorja država Grčije do konca leta 2020 znašala 6,9 % oziroma 207,1 % bruto domačega proizvoda (BDP). V letu 2021 naj bi se po napovedih primanjkljaj in dolg sektorja država Grčije zmanjšala na 6,3 % oziroma 200,7 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz zime 2021 naj bi se BDP Grčije v letu 2021 povečal za 3,5 %.

(5) Grčija je 9. marca 2021 zaprosila za dodatno finančno pomoč Unije v višini 2 537 000 000 EUR, da bi še naprej dopolnjevala svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice

[1] UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

[2] Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2020/1346 z dne 25. septembra 2020 o odobritvi začasne podpore Helenski republiki na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19 (UL L 314, 29.9.2020, str. 21).

izbruha za delavce v letih 2020 in 2021. Prošnja se zlasti nanaša na ukrepe iz uvodnih izjav 6 do 7.

(6) Natančneje se nanaša na „Pravni akt z dne 14. marca 2020“[3], kot je naveden v členu 3(a) Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1346, s katerim je bil uveden posebni dodatek za zaposlene v zasebnem sektorju, katerih pogodbe o zaposlitvi so bile začasno prekinjene. Ta ukrep je namenjen zaščiti zaposlitve v podjetjih, ki so svoje dejavnosti prenehala opravljati na podlagi javnega odloka ali pripadajo gospodarskim sektorjem, ki jih je izbruh COVID-19 močno prizadel, in se nanaša na zagotavljanje posebnega mesečnega dodatka v višini 534 EUR za zaposlene, katerih pogodbe o zaposlitvi so začasno prekinjene. Predpogoj za upravičenost do sheme je, da delodajalec obdrži enako število zaposlenih (kar pomeni iste zaposlene) za obdobje, ki je enako obdobju, za katero je bila pogodba o zaposlitvi začasno prekinjena. Ukrep je bil podaljšan do 31. marca 2021 za redno zaposlene in do 31. oktobra 2021 za sezonske delavce. V prihodnjih mesecih lahko pride do dodatnih podaljšanj v upravičenih gospodarskih sektorjih, katerih število se zmanjšuje.

(7) Organi so poleg tega uvedli državno financiranje prispevkov za socialno varnost zaposlenih, ki so upravičeni do posebnega dodatka iz uvodne izjave 6, kot je navedeno v členu 3(b) Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1346. Predpogoj za upravičenost do sheme je, da delodajalec obdrži enako število zaposlenih (kar pomeni iste zaposlene) za obdobje, ki je enako obdobju, za katero je bila pogodba o zaposlitvi začasno prekinjena.

(8) Grčija izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Grčija je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 6 071 899 097 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker je povezano tudi s podaljšanjem obstoječih nacionalnih ukrepov, neposredno povezanih s shemo skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, ki zajemajo znaten delež podjetij in delovne sile v Grčiji. Grčija namerava 806 899 097 EUR povečanih javnofinančnih odhodkov financirati z lastnim financiranjem.

(9) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala z Grčijo ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi iz prošnje z dne 9. marca 2021.

(10) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Grčiji pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19. Komisija bi morala sprejeti odločitve glede zapadlosti, obsega in sprostitve obrokov in tranš v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi.

(11) Grčija in Komisija bi morali ta sklep upoštevati pri sporazumu o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.

[3] Pravni akt z dne 14. marca 2020 (Uradni list A’ 64), ratificiran s členom 3 Zakona 4682/2020 (Uradni list A’ 76); Ministrska odločba 12998/232 (Uradni list B’ 1078, 28.3.2020), Ministrska odločba 16073/287 z dne 22. aprila 2020 (Uradni list B’ 1547, 22.4.2020), Ministrska odločba 17788/346 z dne 8. maja 2020 (Uradni list B’ 1779, 10.5.2020), Ministrska odločba 23102/477/2020 (Uradni list B’ 2268, 13.6.2020), Ministrska odločba 49989/1266/2020 (FEK B’ 5391, 7.12.2020) in Ministrska odločba 45742/1748 (FEK B’ 5515, 16.12.2020).

(12) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.

(13) Grčija bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Grčija izvršila navedene odhodke.

(14) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Grčije, pa tudi prošenj za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) 2020/1346 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Unija da Grčiji na voljo posojilo v znesku največ 5 265 000 000 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Prvi obrok se sprosti ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672. Vsi nadaljnji obroki se sprostijo v skladu s pogoji takega sporazuma o posojilu ali so, kjer je smiselno, pogojeni z začetkom veljavnosti dodatka k navedenemu sporazumu ali spremembe sporazuma o posojilu med Grčijo in Komisijo.“;

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 3*

Grčija lahko financira naslednje ukrepe:

(a) posebni dodatek za zaposlene, katerih pogodbe o zaposlitvi so bile začasno prekinjene, kot je določeno v členu 13 ‚Pravnega akta z dne 14. marca 2020‘, kot je bil podaljšan;

(b) kritje prispevkov za socialno varnost zaposlenih v okviru ukrepa iz točke (a) tega člena, kot je določeno v členu 13 ‚Pravnega akta z dne 14. marca 2020‘, kot je bilo podaljšano;

(c) posebni dodatek za strokovnjake, ki so samozaposleni, kot je določeno v členu 8 ‚Pravnega akta z dne 20. marca 2020‘;

(d) shemo skrajšanega delovnega časa, kot je določena v členu 31 ‚Zakona 4690/2020‘;

(e) prispevke delodajalcev za socialno varnost za zaposlene v sezonskih podjetjih v terciarnem sektorju, kot je določeno v členu 123 ‚Zakona 4714/2020‘.“

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Helensko republiko.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik